

Sport Management Studies

Sport Sciences Research Institute of Iran

Bimonthly Journal of Sport Management Studies

Aug-Sep 2023/ Vol. 15/ No. 79/ Pages 125-146

The Factors Affecting Participatory Governance of Coronavirus Crisis Management in Sports Businesses with a Grounded Theory Approach

M. Babaei¹, B. Soheili^{2*}

1. PhD of Sport Management, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, Islamic Azad University, Karaj Branch, Karaj, Iran
2. Assistant Professor in Sport sciences, Malard Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Received: 2021/08/10

Accepted: 2022/04/26

Babaei, M; & Soheili, B. (2023). The Factors Affecting Participatory Governance of Coronavirus Crisis Management in Sports Businesses with a Grounded Theory Approach. *Sport Management Studies*, 15(79), 125-146. In Persian. DOI: 10.22089/SMRJ.2022.12453.3618

Abstract

The outbreak of coronavirus has posed a serious threat to sports businesses. The aim of this study was to identify the factors affecting participatory governance of coronavirus crisis management in sports businesses. The study was applied in terms of purpose and qualitative research using unstructured Glaser method. The statistical population consists of experts who have scientific, executive or both expertises in sports management. In the present study, the opinions of 15 experts were collected during a semi-structured interview in a purposively until the theoretical saturation was reached. The reliability of the interviews was 0.75 using the intra-subject agreement study method. To analyze the data, continuous comparison method was used during the three stages of open, axial and selective coding by Maxqda2018 software. Sixty codes were obtained in the open coding stage and 7 axes in the axial coding stage and finally, the factors of systemic approach, compensatory strategy, NGOs, crisis response policy, media support, e-government and crisis governance were identified as effective factors. As a result, crisis management based on participatory governance can increase its capabilities in dealing with such crises due to these factors and perform better in reviving and keeping sports and sports businesses active.

Key words: Participatory Governance, Grounded Theory, Sports Businesses, Crisis Management, Coronavirus.

* Corresponding Author: Mahdi Babaei, Tel: 09126643450, E-mail: babaemahdi67@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-4438-749X>

Copyright: © 2023 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Extended Abstract

Background and Purpose

The corona crisis has led to unavoidable restrictions and disruptions in many occupations, especially sports businesses. Governments have been forced to impose restrictions to control the virus because of their responsibilities, and the sports sector in general has not been exempt from these restrictions (Hammami, Harrabi, Mohr & Krusturp, 2020, 1). To overcome the difficult situation, the Iranian sports industry requires the cooperation of all its sectors and society, which requires the provision of solutions that have a scientific basis. The research results of Zand Razavi, Khaniki, Nasrollahi and Boostani (2018, 44) indicate the need for appropriate participatory governance in crisis resolution. When a crisis occurs, a clear and immediate action plan to promote more resilient and sustainable sport can be considered a model for participatory crisis management. Participatory governance in the sports community during social and economic crises has never been discussed and has no specific empirical background. Thus, it is considered a new topic and what can be found in the existing literature is theoretical. Therefore, in addition to enriching the literature on the subject, the present study tries to help crisis management achieve its goals and more sustainable development by identifying the factors affecting participatory governance.

Materials and Methods

The research is applied in terms of purpose and is of qualitative research type. The source of data collection includes interviews. The statistical population is sports management experts who have scientific, executive or both expertise. In the present study, the opinions of 15 experts were purposively collected during a semi-structured interview until the theoretical saturation was reached. The reliability of the interviews was 0.75 using the intra-subject agreement study method. In order to analyze the interviews, the unstructured Glaser method was used by Maxqda2018 software. This method has three steps. The first stage consists of open coding, which by analyzing the text of existing interviews, 60 final open codes were obtained. In the second stage, axial coding was performed. Axial coding is the process of linking categories and linking categories at the feature and dimension level. At this stage, all final open codes are reviewed and compared with the research literature. The third step is to use selective coding. Selective coding based on the results of open coding and axial coding is the main stage of theorizing. In this way, it systematically relates the central category to other categories and presents those relations within the framework of a narrative and modifies the categories that need further improvement and development.

Findings

In the present study, the obtained results describe the mechanisms through which the target population of the research (sports managers) identifies the needs of corporate governance of coronavirus crisis management in small and medium sports businesses. According to the components obtained (systemic approach, compensatory strategy, NGO, policy-making of dealing with crisis, media support, e-government, crisis governance), they can take steps towards success. Axis Phenomenon: policy-making of dealing with crisis; the researcher has considered this category as the same emerged design. In the present study, the corporate governance of coronavirus crisis management in small and medium sports businesses was investigated. Therefore, after collecting information and analyzing the collected data, policy-making of dealing with crisis was considered as the main axis. Causal relationship: e-government creates and develops an axial phenomenon. Hence the category of e-

government was considered as a causal condition. Strategies: Compensatory strategies and systemic approaches. Consequences: Crisis governance was considered.

Conclusion

In general, the present study's findings suggest participatory governance as a solution to control the corona crisis. The real or potential harm of a crisis is so great that it can even threaten survival, and in such situations the organizations or businesses involved cannot end it immediately and alone (Sapriel, 2003, 349). Public participation can be one of the most important tools in the governance process to overcome public crises, and planners and policymakers can use this huge potential to meet the real needs of the people and to control and resolve crises in a desirable way. Mismanagement in the sports sector, especially in critical situations, can cause irreparable damage to the country's sports body. Owners of sports clubs and businesses believe that the government has not had a clear strategy for dealing with the Corona crisis (Rizvandi, Afroozeh & Jalilvand, 2020, 56) and the current situation does not draw a clear vision for their future. The consequence of such neglect, in addition to the loss of jobs and income, is the loss of a dynamic educational institution in society. Time decision-making and speed of action can help the sustainability, resilience and durability of clubs and sports businesses and reduce the waste of resources and damage caused by the crisis. The existence of a support system and participatory governance based on the factors identified in this study can play a facilitating role, prevent the waste of active forces and make sports businesses more resilient and empowered in the face of the corona crisis.

References

1. Hammami, A., Harrabi, B., Mohr, M., Krstrup, P. (2020). Physical activity and coronavirus disease 2019 (COVID-19): specific recommendations for home-based physical training, *Managing Sport and Leisure*, 1-7.
2. Rizvandi, A., Afroozeh, M. S., & Jalilvand, M. (2020). Examining the Challenges of Sport Business in COVID-19 Virus Period and Outlining Solutions. *Sport Management Studies*, 12 (61), 265-288. (Persian).
3. Sapriel, C. (2003). Effective crisis management: Tools and best practice for the new millennium. *Journal of Communication Management*, 7(4), 348-355.
4. Zand Razavi, B., Khaniki, H., Nasrollahi, A., Boostani, D. (2018). Meaning Reconstruction of Participatory Water Governance: A Qualitative Review of Group Communication of Groundwater Beneficiaries of Rafsanjan Plain. *Journal of Iranian Social Studies*, 12(4), 44-66. (Persian).

مطالعات مدیریت ورزشی

پژوهشگاه تربیت بدنی

دو ماهنامه مطالعات مدیریت ورزشی

مرداد و شهریور ۱۴۰۲، دوره ۱۵، شماره ۷۹، صفحه‌های ۱۴۶-۱۲۵

عوامل مؤثر بر حکمرانی مشارکتی مدیریت بحران ویروس کرونا در کسب‌وکارهای ورزشی با رویکرد داده‌بنیاد

مهدی بابایی^۱، بهزاد سهیلی^{۲*}

۱. دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج، کرج، ایران
۲. استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ملارد، تهران، ایران

Babaei, M; & Soheili, B. (2023). The Factors Affecting Participatory Governance of Coronavirus Crisis Management in Sports Businesses with a Grounded Theory Approach. Sport Management Studies, 15(79), 125-146. In Persian. DOI: 10.22089/SMRJ.2022.12453.3618

دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۱۲/۲۱

پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۰۳/۲۱

چکیده

شیوع ویروس کرونا کسب‌وکارهای ورزشی را با تهدید جدی مواجه کرده است. هدف پژوهش حاضر، شناسایی عوامل مؤثر بر حکمرانی مشارکتی مدیریت بحران ویروس کرونا در کسب‌وکارهای ورزشی بود. پژوهش به لحاظ هدف، کاربردی و از نوع تحقیقات کیفی با روش ناساختاریافته گلیزر بود. جامعه آماری پژوهش، خبرگان مدیریت ورزشی بودند که تخصص علمی، اجرایی یا هر دو را داشتند. در پژوهش حاضر، نظرهای ۱۵ نفر از خبرگان طی مصاحبه نیمه‌ساختاریافته به روش هدفمند تا رسیدن به حد اشباع نظری جمع‌آوری شد. پایایی مصاحبه‌ها با استفاده از روش مطالعه توافق درون‌موضوعی، ۰/۷۵ به دست آمد. برای تحلیل داده‌ها از روش مقایسه مداوم طی سه مرحله کدگذاری‌های باز، محوری و انتخابی توسط نرم‌افزار مکس کیودا نسخه ۲۰۱۸ استفاده شد. شصت کد در مرحله کدگذاری باز و هفت محور در کدگذاری محوری به دست آمد و در نهایت عوامل رویکرد سیستمی، راهبرد جبرانی، سازمان‌های مردم‌نهاد، سیاست‌گذاری مقابله با بحران، حمایت رسانه‌ای، دولت الکترونیک و حکمرانی بحران به‌عنوان عوامل مؤثر شناسایی شدند؛ در نتیجه مدیریت بحران مبتنی بر حاکمیت مشارکتی می‌تواند با توجه به این عوامل به توانمندی‌های خود در مقابله با چنین بحران‌هایی بیفزاید و در احیا و فعال نگه داشتن ورزش و کسب‌وکارهای ورزشی عملکرد بهتری داشته باشد.

واژگان کلیدی: حکمرانی مشارکتی، رویکرد داده‌بنیاد، کسب‌وکارهای ورزشی، مدیریت بحران، ویروس کرونا.

* Corresponding Author: Mahdi Babaei, Tel: 09126643450, E-mail: babaeimahdi67@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-4438-749X>

Copyright: © 2023 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

مقدمه

جهان با حضور ناگهانی ویروس کرونا، در حال مواجهه با شرایطی متفاوت است. تغییرات در سطح جهان با سرعت بسیار زیاد در حال پیشروی است و سبک زندگی افراد، فرهنگ، اقتصاد، سیاست و تمام ابعاد زندگی بشریت با دگرگونی زیربنایی روبه‌روست. این دگرگونی‌ها موجب سردرگمی و ترس در جامعه شده است و صنایع در تلاش هستند تا خود را با شرایط کنونی هماهنگ کنند و به شرایط عادی زندگی بازگردند.

در سال ۲۰۱۹ نگرانی از تأثیر جنگ تجاری ایالات متحده و چین و انتخابات ریاست جمهوری آمریکا بر اقتصاد جهانی سایه انداخته بود؛ با وجود این، صندوق بین‌المللی پول رشد جهانی تعدیل‌شده ۳/۴ درصد را پیش‌بینی کرده بود، اما ویروس کرونا به‌طور غیرمنتظره این چشم‌انداز را تغییر داد. به دلیل ترس و نبود اطمینان و فقدان ارزیابی منطقی مبنی بر اینکه احتمالاً سود بنگاه‌ها به دلیل تأثیر کوید-۱۹ کمتر است، ارزش بورس‌های جهانی طی یک هفته از ۲۴ تا ۲۸ فوریه حدود شش تریلیون دلار کاهش یافت؛ از این رو صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی رشد خود برای اقتصاد جهانی را کاهش داد (اوزیلی و آرون^۱، ۲۰۲۰، ۲). موریسون و ساودرا^۲ (۲۰۲۰، ۱) در نتایج تحقیق خود از تأثیر ویروس کرونا بر ورشکستگی بنگاه‌های اقتصادی سخن گفتند. صنعت ورزش نیز از تأثیر منفی ویروس کرونا مستثنا نیست؛ به طوری که به نقل از سی‌ان‌بی‌سی^۳ ویروس کرونا تأثیری منفی بر درآمد تبلیغات صنعت ورزش گذاشته است. تحلیل‌ها نشان داده است، انجمن ملی بسکتبال (ان‌بی‌ای^۴)، لیگ ملی هاکی (ان‌اچ‌ال^۵) و لیگ اصلی بیسبال (ام‌ال‌بی^۶) در آمریکا روی هم‌رفته برای شرکت‌های ارائه‌کننده پخش مستقیم، یک میلیارد دلار درآمد تبلیغاتی داشته‌اند که به دلیل ظهور همه‌گیری کرونا این رقم محقق نشد. نیویورک تایمز نیز در گزارشی عنوان کرد که برای اولین بار در نزدیک به دو دهه، جهان ورزش ۱۶۰ میلیارد دلار خسارت دید (فوترمن^۷ و همکاران، ۲۰۲۰). با توجه به برگزاردن رویدادهای ورزشی، این امر پیامدهای منفی و از دست دادن فرصت‌های بیشتری را در پی خواهد داشت. طبق آمار اعلام‌شده از سوی معاونت حقوقی وزارت ورزش و جوانان، برآورد خسارت واردشده به ورزش ایران در بازه زمانی سه‌ماهه ۶۰۰۰ میلیارد تومان بود که در این میان و به‌عنوان مثال، خسارت واردشده به ورزش استان تهران در سال اول شیوع ویروس کرونا به دلیل تعطیلی اماکن ورزشی، ۱۵۰۰ میلیارد تومان بود (سجادی و همکاران، ۲۰۲۱، ۲۴). دولت‌ها به علت مسئولیت‌پذیری که دارند و برای کنترل ویروس مجبور به اعمال محدودیت‌هایی شده‌اند. بخش ورزش با وجود اینکه در سطوح اقتصادی، ورزشی و اجتماعی یک بخش مهم است، از این محدودیت‌ها مستثنا نبوده است (هامامی^۸ و همکاران، ۲۰۲۰، ۱). محدودیت‌های اجتماعی و حرکتی اعمال‌شده، بخش ورزش را مجبور به بستن اماکن و امکانات ورزشی، لغو مسابقات و لیگ‌های ورزشی و ممنوعیت سفرها از جمله سفرهای ورزشی کرده است؛ بدین ترتیب مشاغل و کسب‌وکارهای

1. Ozili & Arun
2. Morrison & Saavedra
3. CNBC
4. NBA
5. NHL
6. MLB
7. Futterman
8. Hammami

ورزشی زیادی در معرض خطر قرار گرفته‌اند. حدود ۲۸۰۰۰ باشگاه ورزشی در کشور وجود دارد که تنها بخشی از این صنعت هستند و شیوع کرونا امرامعاش و زندگی هزاران نفر که در این بخش مشغول به کار و فعالیت هستند و کسب‌وکار آن‌ها را به خطر انداخته است. در بخش حرفه‌ای نیز به دلیل مشخص نبودن وضعیت، کاهش تقاضا در بخش‌های مختلف، کاهش چشمگیر حامیان مالی برای تمدید قرارداد و کمبود منابع مالی، احتمال تعدیل یا لغو قرارداد بسیاری از بازیکنان و مشاغل مرتبط با این بخش وجود دارد. بخش کسب‌وکارهای مرتبط با تولید و ارائه کالاها و لوازم ورزشی نیز در دوران همه‌گیری ویروس کرونا با مشکلات اقتصادی زیادی روبه‌رو شده است. اکنون اگر شناخت و تعریف درستی از صنعت ورزش و اجزا و ساختار آن نداشته باشیم، برای برنامه‌ریزی‌ها دچار مشکل می‌شویم (اسمیت^۱، ۲۰۱۴). شاکله اصلی و ستون فقرات ورزش همین باشگاه‌ها و کسب‌وکارهای ورزشی هستند، اما چون اکثر این کسب‌وکارها خصوصی یا غیرانتفاعی هستند و در نتیجه اندوخته خاصی ندارند، اغلب در شرایط نامناسبی کار می‌کنند و با شرایط اضطراری بیکاری روبه‌رو هستند. بحران موجود، این مراکز ورزشی و کسب‌وکارها را در شرایط بیشترین خطر تعطیلی قرار داده است که می‌تواند به ورشکستگی آن‌ها منجر شود و با تأثیرات طولانی‌مدت بر اقتصاد و جامعه، آینده همه ورزش‌ها را به خطر اندازد. در این شرایط بحرانی کسب‌وکارها، برنامه‌ریزی‌ها باید به کنترل و مدیریت بحران بپردازند.

در مدیریت بحران، مداخله و سالم‌سازی پس از آن صورت می‌گیرد (فراهانی و همکاران، ۲۰۱۸، ۵۲) و نیازمند اتخاذ تصمیمات فوری و اساسی مدیریت بحران است (پونیسا و تالا^۲، ۲۰۱۶، ۶۶۹) و می‌تواند تأثیرگذاری بحران را کاهش دهد (ساپریل^۳، ۲۰۰۳، ۳۴۹). در شرایط بحران برنامه اقدام مشخص و فوری برای ارتقای ورزش مقاوم‌تر و پایدار می‌تواند مدلی برای حاکمیت مشارکتی مدیریت بحران تلقی شود؛ بنابراین با این رویکرد، پژوهش حاضر به شناسایی عوامل مؤثر بر حکمرانی مشارکتی مدیریت بحران ویروس کرونا در کسب‌وکارهای ورزشی پرداخته است تا زمینه دستیابی به برنامه یا الگویی جامع و مشخص را که تضمین‌کننده حفظ و در صورت امکان ارتقای ورزش است، فراهم کند.

حکمرانی، مفهومی است که در سال‌های اخیر در راستای توسعه پایدار مطرح شده است (کاردوس^۴، ۲۰۱۲، ۱۱۶۹). حکمرانی مشارکتی نوعی یا زیرمجموعه‌ای از نظریه حاکمیت است که در آن بر تعامل دموکراتیک، به‌ویژه از طریق اقدامات مشورتی تأکید می‌شود. حکمرانی مشارکتی می‌کوشد تا مشارکت شهروندان را در روند امور عمیق‌تر کند (فیشر^۵، ۲۰۱۲). حکمرانی خوب سازوکارهایی را برای نظارت بر عملکرد و دستیابی به اهداف در سازمان‌ها فراهم می‌آورد (احمدی و همکاران، ۲۰۱۸، ۳۰۱). بیچاک^۶ و همکاران (۲۰۱۳، ۳۲۳) معتقدند با حکمرانی خوب می‌توان به توسعه پایدار انسانی، رفاه پایدار، اشتغال‌زایی و کاهش فقر دست یافت. حکمرانی، اصطلاحی هنجاری است که باید به اقتضای بستر جامعه ارزیابی شود. حکمرانی مشارکتی در جامعه ورزش در حین بحران‌های اجتماعی و اقتصادی، تاکنون مطرح نبوده است، پیشینه تجربی خاصی ندارد، موضوعی جدید تلقی می‌شود و آنچه در ادبیات موجود می‌توان یافت، نظری است؛ بنابراین پژوهش حاضر علاوه بر غنی‌تر کردن ادبیات

-
1. Smith
 2. Ponisa & Ntalla
 3. Sapriel
 4. Kardos
 5. Fisher
 6. Bebhuk

موضوع از نظر کاربردی نیز می‌کوشد تا با شناسایی عوامل مؤثر بر حکمرانی مشارکتی، مدیریت بحران را در رسیدن به اهداف و توسعه پایدارتر یاری کند.

نتایج پژوهش زندرضوی و همکاران (۲۰۱۸، ۴۴) حکایت از لزوم حکمرانی مشارکتی مناسب در حل بحران دارد. براساس پژوهش آن‌ها، ویژگی‌های حکمرانی مناسب، مشارکت همه ذی‌نفعان، مسئولیت‌پذیری و پاسخ‌گویی به پیامدهای تصمیمات، قانون‌مداری، شفافیت و دسترسی جامعه هدف به اطلاعات است. محمدشفیعی (۲۰۱۵، ۱) در پژوهش خود درباره بحران و راهکارهای مدیریتی آن بیان می‌کند، از آنجاکه انسان همیشه با بحران‌های طبیعی و غیرطبیعی مواجه است، باید برای کنترل این بحران‌ها به دنبال ارائه راه‌حلی باشد تا آسیب‌هایی را که از هریک از این بحران‌ها انتظار می‌رود، کنترل کند یا کاهش دهد. نتایج پژوهش جهانگیری و همکاران (۲۰۱۱، ۱۱) نشان می‌دهد که در مدیریت بحران، مشارکت مردمی یکی از موارد مهم برای مقابله با حوادث و بلایای طبیعی است، اما چون مدیران دیدگاه‌های متفاوتی درباره مدیریت جامع بحران دارند و تعریف مشترکی نیز در این زمینه وجود ندارد، دولت با نگاه پدرسالانه خود، نقش آن‌ها را که مهم‌ترین و اصلی‌ترین گروه ذی‌نفع در این موضوع است، نادیده می‌گیرد؛ در نتیجه مسئولیت‌های دولت در زمان مواجهه با حوادث و بحران‌ها سنگین‌تر می‌شود. از طرفی در حال حاضر چون سازمان‌دهی آموزش مناسبی در این مورد وجود ندارد، ممکن است مشارکت مردم کارایی چندانی نداشته باشد و گاهی نیز باعث ایجاد موانعی در راه خدمات‌رسانی سازمان‌ها شود.

شیلبری^۱ و همکاران (۲۰۱۶، ۴۷۹) با بررسی موانع و چالش‌های پیاده‌سازی حکمرانی در سازمان‌های ورزشی به این نتیجه رسیدند که می‌توان با استفاده از فناوری‌های الکترونیک و اینترنت تعدادی از موانع پیش‌روی ایجاد حکمرانی خوب را در سازمان‌های ورزشی برطرف کرد. رحیمی و لک (۲۰۱۸، ۱) نقش رویکرد سیستمی بر مدیریت بحران را بررسی کردند. نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد که تأثیر به‌کارگیری رویکرد سیستمی بر کارآمدی پیشگیری از بحران از سایر متغیرها بیشتر است. آن‌ها کنترل و مهار بحران بر مبنای تفکری نظام‌مند و یکپارچه و در قالب مدیریت بحران را ضرورتی راهبردی می‌دانند. حق‌گو و سلیمانی (۲۰۲۰، ۷۳) نوع رفتار رسانه‌های هر کشور در مواجهه با بحران‌های طبیعی و غیرطبیعی را یکی از موضوعات مهم در مدیریت بحران می‌دانند و بیان می‌کنند که رسانه‌ها از مهم‌ترین عوامل و بازیگران اجتماعی در زمینه بحران‌ها هستند؛ به همین علت، دولت‌ها اغلب در پی بهره‌گیری هرچه بیشتر از آن‌ها برای مدیریت بحران‌ها هستند و راهبرد رسانه‌ها در بحران‌ها برآمده از رویکردهای حاکم بر آن‌ها است. لام^۲ (۲۰۱۴، ۱۹) در پژوهش خود با عنوان «نقش حاکمیت در سازمان‌های ورزشی»، شفافیت، ارتباطات و همکاری را از اصول حکمرانی خوب می‌داند. ساپریل^۳ (۲۰۰۳، ۳۴۸) در پژوهشی با عنوان «مدیریت مؤثر بحران» ادعا می‌کند که برای رسیدگی مؤثر به انواع خطرات و مسائل پیچیده‌ای که امروزه شرکت‌ها با آن روبرو هستند، مدیریت بحران باید در رأس سازمان اجباری شود و توسط همه عملکردهای اصلی کسب‌وکار به‌طور مشترک هدایت و اجرا شود. همچنین مدیریت بحران به متولی شرکتی نیاز دارد که از به‌روبودن برنامه‌ها و مهارت‌ها در کل سازمان اطمینان حاصل کند. به هر حال لازم است برای مقابله با بحران‌هایی مثل کرونا آمادگی کامل وجود داشته باشد. چنین بحران‌هایی که باعث توقف مسابقات، تعطیلی اماکن و کسب‌وکارهای ورزشی می‌شوند، صنعت ورزش را با بحران جدی مواجه می‌کنند و باید به‌درستی مدیریت شوند تا اثرات منفی آن‌ها کاهش یابد. امروزه ورزش به بخش مهمی از زندگی انسان‌ها

-
1. Shilbury
 2. Lam
 3. apriel

تبدیل شده است که شیوع ویروس کرونا باعث ایجاد شرایط متفاوتی شده است و تغییرات ناشی از آن از جنبه‌های مختلف از جمله اقتصادی، اجتماعی و حتی سلامت جسمی، روحی و روانی را نمی‌توان نادیده گرفت. در این مقاله تأکید بر کسب‌وکارهای ورزشی است که بحران کرونا با تعطیلی باشگاه‌ها، معیشت مربیان، کمک‌مربیان و کارکنان آن‌ها را به خطر انداخته است. بازیکنان باشگاه‌های حرفه‌ای نیز با خطر لغو قرارداد و از دست دادن حامیان مالی مواجه می‌شوند. می‌توان گفت اثرات بحران کرونا بر کسب‌وکارهای ورزشی به‌سادگی قابل‌احصاء نیست و این موارد تنها گوشه‌ای از آن را برای ما روشن می‌نماید. مسئله اصلی، شناسایی عوامل مؤثر بر مدیریت بحران کرونا در کسب‌وکارهای ورزشی است تا بتوان در مواجهه با این بحران یا بحران‌های مشابه، عملکرد بهتری داشت.

بحران کرونا موجب محدودیت‌های اجتناب‌ناپذیر و ایجاد اختلال و آسیب در بسیاری از مشاغل به‌ویژه کسب‌وکارهای ورزشی شده است. برای عبور از شرایط سخت اقتصادی، به‌ویژه در شرایط کنونی که تأثیرات مختلف منفی ویروس کرونا بر کسی پوشیده نیست، صنعت ورزش ایران مستلزم همکاری تمامی بخش‌های خود و جامعه است که این امر مستلزم ارائه راه‌کارهایی است که پایه علمی داشته باشد. سازوکارهای مشارکتی و اجتماعی برای شناسایی ظرفیت‌ها و کمبودهای پیش از بحران، هدایت و راهبری اقدامات در حین بحران و کمک به رفع آسیب‌ها بعد از بحران، بدون حمایت مدیریت بحران و نظام حکمروایی میسر نخواهد بود (حائری، ۲۰۲۰، ۲۵۵). طالبی‌نیا (۲۰۱۵، ۱) عنوان می‌کند که در حل بحران، حکمرانی مشارکتی مناسب لازم است و یکی از ویژگی‌های حکمرانی مناسب را مشارکت همه ذی‌نفعان می‌داند، اما به نظر می‌رسد که در بحران کنونی کرونا جای خالی حکمرانی مشارکتی با مشارکت تمام ذی‌نفعان کاملاً خالی است. همه‌گیری ویروس کرونا علاوه بر تهدید سلامتی افراد و چالشی جدی برای کسب‌وکارهای ورزشی، ابعاد مختلف اعم از حوزه‌های اجتماعی و اقتصادی را دچار دگرگونی کرده است. مروری بر برخی از کسب‌وکارهایی که بر اثر کرونا دچار رکود شده‌اند، تأییدکننده تبعات اقتصادی این بحران است. در این بین، باشگاه‌های ورزشی خصوصی را که با بیشترین تعطیلی و استقبال‌نشدن روبه‌رو شدند، نمی‌توان نادیده گرفت. باشگاه‌های ورزشی طی سال‌های اخیر در ایجاد اشتغال مربیان ورزشی، قهرمانان و فارغ‌التحصیلان ورزشی نقش مؤثری داشته‌اند. سازمان ملل متحد^۱ (۲۰۲۰) نیز ذکر می‌کند که در مواجهه با ویروس کرونا، میلیون‌ها شغل نه‌فقط برای متخصصان ورزشی، بلکه برای کسانی که در صنایع و خدمات مرتبط ورزشی کار می‌کنند، به خطر افتاده است. با در نظر گرفتن این موضوع و البته شرایط بحرانی موجود در ارتباط با ویروس کرونا، ضرورت انجام پژوهشی که به شناسایی عوامل مؤثر بر مدیریت بهتر بحران در بخش‌های مختلف ورزش کشور و از جمله کسب‌وکارهای کوچک و متوسط ورزشی بپردازد، دوچندان می‌شود.

روش پژوهش

تحقیق حاضر از نظر ماهیت پژوهش، اکتشافی-کاربردی، نحوه و روش پژوهش، کیفی، پارادایم حاکم بر پژوهش، تفسیری و روش تجزیه و تحلیل داده‌ها، تئوری داده‌بنیاد روش ناساختاریافته گلیزر^۲ و منبع گردآوری داده‌ها شامل مصاحبه است. جامعه آماری متشکل از خبرگانی است که در زمینه مدیریت ورزشی تخصص علمی، اجرایی و یا هر دو را دارند (مدیران سطح ستادی وزارت ورزش و جوانان، اعضای هیات علمی مدیریت ورزشی). برای انجام مصاحبه عمیق و نیمه ساختاریافته، مدیران سطح

-
1. United Nation
 2. Glaser

ستادی وزارت ورزش، متخصصین مدیریت ورزشی کشور به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شده‌اند و سپس به بیان آراء و دیدگاه‌های خود درباره سؤالات مصاحبه پرداخته‌اند. نمونه‌گیری تا زمان اشباع داده‌ها ادامه یافت. در نتیجه تعداد ۱۵ نفر در بخش کیفی به منظور انجام مصاحبه در این پژوهش مشارکت داشته‌اند.

جدول ۱- وضعیت تخصص مصاحبه‌شوندگان

Table 1- Expertise status of the interviewees

تخصص (Expertise)	فراوانی (Frequency)	درصد فراوانی (percentage)
مدیران ارشد ورزش کشور (The country's top sports managers)	9	60
اعضای هیئت علمی (Faculty Members)	6	40
جمع (Total)	15	100

به منظور بررسی پایایی مصاحبه از روش توافق درون موضوعی دو کدگذار استفاده گردید. به همین منظور از یک دانشجوی مقطع دکتری مدیریت ورزشی درخواست شد تا به‌عنوان همکار پژوهش در بخش کدگذاری در پژوهش حاضر مشارکت نماید؛ سه مصاحبه انتخاب شد و نتایج حاصل از کدگذاری دو نفر در جدول گزارش شده است. همچنین درصد پایایی درون موضوعی از فرمول ذیل محاسبه گردید (خواستار، ۲۰۰۹).

$$\text{درصد توافق درون موضوعی} = \frac{\text{تعداد توافقات} * 2}{\text{کل تعداد کدها}} * 100$$

جدول ۲- پایایی داده‌ها

Table 2 - Data reliability

پایایی بازآزمون (Open test reliability)	عدم توافقات (Disagreement)	تعداد توافقات (Number of agreements)	تعداد کل کدها (Total number of codes)	عنوان مصاحبه (Interview title)
0.80	6	4	10	مصاحبه اول (first interview)
0.75	10	6	16	مصاحبه دوم (Second interview)
0.71	9	5	14	مصاحبه سوم (Third interview)
0.75	25	15	40	جمع (Total)

به منظور تجزیه و تحلیل مصاحبه‌های انجام شده از روش ناساختاریافته گلیزر توسط نرم‌افزار مکس کیودا نسخه ۲۰۱۸ استفاده شد. این روش دارای سه مرحله است. مرحله اول کدگذاری باز انجام می‌شود. در کدگذاری باز فرآیند تحلیل است که

از طریق آن، مفاهیم شناسایی شده و ویژگی‌ها و ابعاد آن‌ها در داده‌ها کشف می‌شوند (لی^۱، ۲۰۰۱). در این مرحله نظریه پرداز داده بنیاد، مقوله‌های اولیه اطلاعات در خصوص پدیده در حال مطالعه را، به وسیله بخش‌بندی اطلاعات شکل می‌دهد. (کرسول^۲، ۲۰۰۵). به عبارت دیگر به منظور استخراج داده‌ها از مصاحبه‌های انجام شده در مرحله کدگذاری باز بعد از پیاده‌سازی مصاحبه‌ها به متن، کدگذاری باز به صورت کدگذار مفاهیم کلیدی انجام می‌شود. و با تجزیه و تحلیل متن مصاحبه‌های موجود کدهای باز اولیه ایجاد می‌شود. در این تحقیق کد باز اولیه از ۱۵ مصاحبه انجام شده ۱۴۲ کد به دست آمد و پس از خلاصه‌سازی کدهای مشابه تعداد کدهای باز نهایی ۶۰ کد به دست آمد.

جدول ۳- کدهای باز نهایی حکمرانی مشارکتی مدیریت بحران ویروس کرونا در کسب و کارهای ورزشی

Table 3 - Final open codes of governance of coronavirus crisis management in sports businesses

کدهای باز نهایی (Final open codes)	کدهای باز نهایی (Final open codes)	کدهای باز نهایی (Final open codes)
اطلاع‌رسانی وضعیت موجود Current status information	نبود تبعیض no discrimination	وجود تفویض اختیار در بخش‌های دولت Existence of delegation of authority in government
ایجاد فضای مناسب در زمان شیوع ویروس کرونا Creating the right atmosphere during a coronavirus outbreak	دفاع از اقلیت Defending the minority	وجود تفویض اختیار در بخش خصوصی Existence of delegation of authority in private sector
ارتقای سواد رسانه‌ای Improving media literacy	مشارکت‌پذیری افراد جامعه، بخش‌های دولتی و خصوصی Participation of community members, public and private sectors	وجود تفویض اختیار در سازمان‌های مردم‌نهاد Existence of delegation of authority in non-governmental organizations
اطلاع‌رسانی‌های لازم درباره خطرات ناشی از شیوع ویروس کرونا Necessary information about the dangers of the coronavirus outbreak	مشارکت‌پذیری سازمان‌های مردم‌نهاد Participation of non-governmental organizations	وجود توافق جمعی بخش‌های دولت Existence of collective agreement of government departments
افزایش حس حضور شهروندان در راستای اتحاد و همدلی Increasing the sense of presence of citizens in the direction of unity and empathy	مشارکت‌پذیری بخش‌های دولتی و خصوصی Public and private sector participation	وجود توافق جمعی بخش خصوصی Existence of collective agreement of in private sector
بهبود روند امور ورزشی از طریق سیستم اطلاعات و فناوری Improving the process of sports affairs through information and technology system	سازمان‌دهی مشارکت مردمی Organizing public participation	وجود توافق سازمان‌های غیردولتی Existence of agreement of non-governmental organizations

1. Lee
2. Creswell

جدول ۳- کدهای باز نهایی حکمرانی مشارکتی مدیریت بحران ویروس کرونا در کسب و کارهای ورزشی

Table 3 - Final open codes of governance of coronavirus crisis management in sports businesses

کدهای باز نهایی (Final open codes)	کدهای باز نهایی (Final open codes)	کدهای باز نهایی (Final open codes)
به‌روزرسانی زیرساخت‌های دولت الکترونیک Upgrading e-government infrastructure	اصلاح قوانین سازمان‌های مردم نهاد در زمان بحران Amending the laws of non-governmental organizations in times of crisis	همکاری بین‌بخشی در بخش‌های دولت، بخش خصوصی و سازمان‌های مردم نهاد Cross-sectoral cooperation in government, private sector and non-governmental organizations
بهبود امکانات درون سازمانی Improving facilities within the organization	تبدیل سرمایه انسانی به سرمایه اجتماعی Transformation of human capital into social capital	سرمایه‌گذاری مستمر زیرساخت‌های مقابله با بحران Continuous investment in crisis management infrastructure
بهبود امکانات برون سازمانی Improving external facilities	انسجام نهادها Cohesion of institutions	توسعه نهادهای مردمی Development of popular institutions
امکان دسترسی به امکانات نرم‌افزاری Ability to access software features	جهت‌گیری اقتضایی بخش‌های مختلف سازمان‌های کشور Contingent orientation of different parts of the country's organizations	به‌کارگیری سیستم‌های نیمه خصوصی Use of semi-private systems
امکان دسترسی به امکانات سخت‌افزاری Ability to access hardware facilities	وجود تیم‌های حرفه‌ای Existence of professional teams	در نظر گرفتن الگوهای تکرار شونده، به جای رویدادهای تکی Consider repetitive patterns instead of single events
طراحی مکانیسم اصلاح عوامل دولت الکترونیک Designing a mechanism to modify e-government factors	ارزیابی مطالعاتی در زمان کرونا Evaluation of studies in the time of Corona	کاهش تعارضات درون سیستمی بخش‌های دولتی Reducing intra-systemic conflicts in government departments
ایجاد سند راهبردی حکمرانی خوب الکترونیک در زمان بحران Creating a strategic document for good e-governance in times of crisis	اتخاذ سیاست‌های انبساطی پول از طرف بانک مرکزی Adoption of expansionary monetary policies by the central bank	کاهش تعارضات درون سیستمی بخش خصوصی Reducing intra-systemic conflicts in the private sector
پاسخ‌گویی دستگاه‌های اجرایی در قبال فعالیت‌های خود Accountability of executive bodies for their activities	شرح وظایف سازمان‌ها Description of the duties of organizations	کاهش تعارضات درون سیستمی سازمان‌های مردم نهاد Reducing conflicts within the NGO system
اداره کارآمد فعالیت‌های اضطراری Efficient management of emergency activities	تدوین برنامه برای بخش‌های دولت Develop a plan for government departments	همبستگی و توسعه بین‌بخشی Inter-sectoral correlation and development
تعاملات دولت، بخش خصوصی و مردم Interactions between government, the private sector and the public	تدوین برنامه برای بخش خصوصی Develop a plan for the private sector	ارائه تسهیلات نقدی دولت Provide government cash facilities

جدول ۳- کدهای باز نهایی حکمرانی مشارکتی مدیریت بحران ویروس کرونا در کسب و کارهای ورزشی

Table 3 - Final open codes of governance of coronavirus crisis management in sports businesses

کدهای باز نهایی (Final open codes)	کدهای باز نهایی (Final open codes)	کدهای باز نهایی (Final open codes)
شفافیت اطلاعات در سه بخش خصوصی، دولت و مردم Transparency of information in the three private sectors, government and the public	تدوین برنامه برای سازمان‌های مردم‌نهاد Develop a plan for non-governmental organizations	ارائه تسهیلات غیرنقدی دولت Provide non-cash government facilities
تنظیم فعالیت‌های نهادها در راستای استفاده کارآمد از منابع Organizing the activities of institutions in order to use resources efficiently	تدوین مأموریت و وظایف بخش‌های دولت Formulation of missions and duties of government departments	تخصیص بهتر منابع حمایتی Better allocation of support resources
همکاری همه‌جانبه سه بخش خصوصی، دولت و مردم Comprehensive cooperation of the three private sectors, the government and the people	تدوین مأموریت و وظایف بخش خصوصی و سازمان‌های مردم‌نهاد Formulation of missions and duties of the private sector and public institutions	تدوین پروتکل‌های انسجام نهادهای اجرایی در زمان بحران Develop protocols for the cohesion of executive bodies in times of crisis
فراهم کردن زمینه ظهور نظرات متفاوت در عرصه‌های مختلف سیاسی Providing the ground for the emergence of different views in different political arenas	شفافیت وضعیت موجود Transparency of the current situation	ارائه مشوق‌هایی از سوی دولت از قبیل حق بیمه کارفرمایان و پرداخت قبوض Provide incentives from the government such as employers' premiums and payment of bills

در مرحله دوم، کدگذاری محوری انجام شد. کدگذاری محوری، فرایند ربط‌دهی مقوله‌ها و پیوند دادن مقوله‌ها در سطح ویژگی‌ها و ابعاد است. این کدگذاری به این دلیل محوری نامیده می‌شود که کدگذاری حول محور یک مقوله تحقق می‌یابد (لی، ۲۰۰۱). در این مرحله مقوله‌ها، ویژگی‌ها و ابعاد حاصل از کدگذاری باز تدوین می‌شود و سر جای خود قرار می‌گیرد تا دانش فزاینده‌ای در مورد روابط ایجاد شود (لی، ۲۰۰۱)؛ به عبارت دیگر، کدگذاری محوری موجب ایجاد مقوله‌ها و زیر مقوله‌ها می‌شود. در این مرحله تمامی کدهای باز نهایی دوباره بازبینی شده و با ادبیات تحقیق مقایسه شده است.

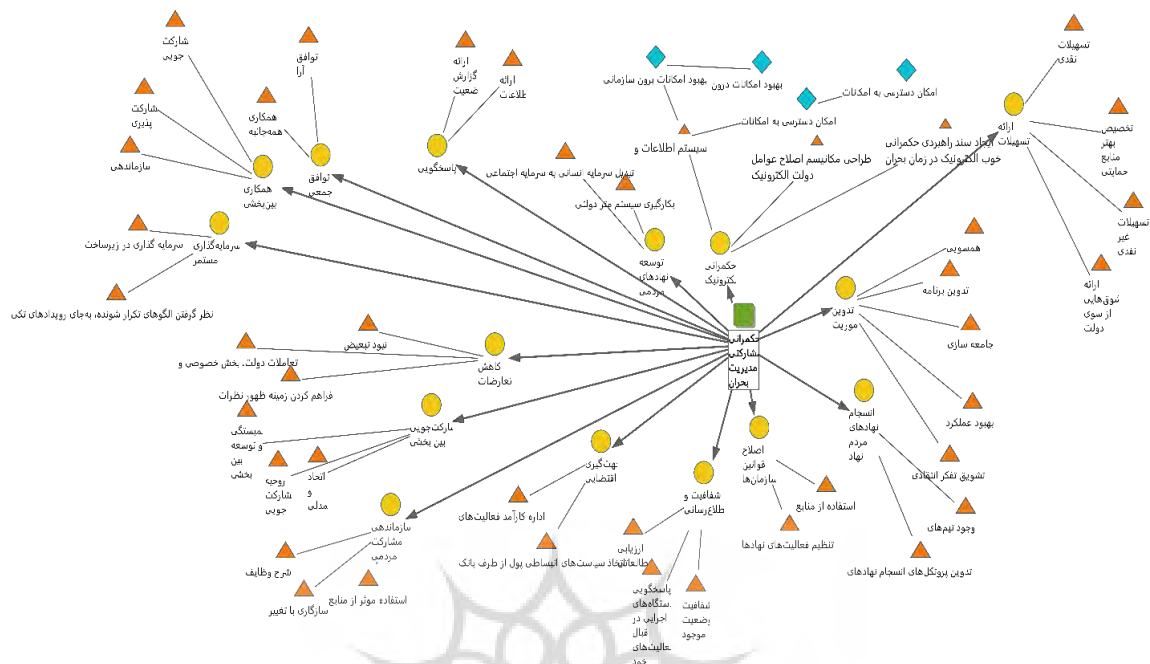
جدول ۴- مقوله‌های محوری
Table 4 - Axial categories

مقوله محوری (Axial category)	
ارائه تسهیلات (Providing facilities) کاهش تعارضات (Reducing conflicts) توسعه نهادهای مردمی (Development of popular institutions) حکمرانی الکترونیک (Electronic governance)	توافق جمعی (Collective agreement) همکاری بین‌بخشی (Partnership cooperation) سرمایه‌گذاری مستمر (Continuous investment) پاسخ‌گویی (responsiveness)
اصلاح قوانین سازمان‌ها (Amending the rules of organizations) انسجام نهادهای مردم نهاد (Cohesion of people's institutions) تدوین مأموریت (Mission development)	مشارکت‌جویی بین‌بخشی (Inter-sectoral participation) سازمان‌دهی مشارکت مردمی (Organizing public participation) جهت‌گیری اقتضایی (Contingent orientation) شفافیت و اطلاع‌رسانی (Transparency and information)

در مرحله سوم، کدگذاری انتخابی به کار رفت. کدگذاری انتخابی عبارت است از فرایند انتخاب دسته‌بندی اصلی، مرتبط کردن نظام‌مند آن با دیگر دسته‌بندی‌ها، تأیید اعتبار این روابط و تکمیل دسته‌بندی‌هایی که نیاز به اصلاح و توسعه بیشتری دارند. کدگذاری انتخابی براساس نتایج کدگذاری‌های باز و محوری، مرحله اصلی نظریه‌پردازی است؛ به این ترتیب که مقوله محوری را به شکل نظام‌مند به دیگر مقوله‌ها ربط می‌دهد، آن روابط را در چارچوب یک روایت ارائه می‌کند و مقوله‌هایی را که به بهبود و توسعه بیشتری نیاز دارند، اصلاح می‌کند. در تحقیق حاضر نتایج به شکل مدل ارائه می‌شود. این نظریه سازوکارهایی را عنوان می‌کند که از طریق آن‌ها جامعه هدف تحقیق (مدیران ورزشی) نیازهای حکمرانی مشارکتی مدیریت بحران ویروس کرونا در کسب‌وکارهای کوچک و متوسط ورزشی را شناسایی می‌کنند و با توجه به مؤلفه‌های (رویکرد سیستمی، راهبرد جبرانی، سازمان‌های مردم نهاد، سیاست‌گذاری مقابله با بحران، حمایت رسانه‌ای، دولت الکترونیک، حکمرانی بحران) می‌توانند برای کسب موفقیت گام بردارند.

جدول ۵- محورهای نهایی
Table 5- Final axes

حمایت رسانه‌ای (Media support)	رویکرد سیستمی (Systematic approach)
دولت الکترونیک (E-government)	راهبرد جبرانی (Compensatory strategy)
حکمرانی بحران (Crisis governance)	سیاست‌گذاری مقابله با بحران (Policy-making of dealing with crisis)

شکل ۱- مدل پارادایمی حکمرانی مشارکتی مدیریت بحران و بروس کرونا در کسب و کارهای ورزشی

Figure 1- Paradigm model of participatory governance of coronavirus crisis management in sports businesses

همان‌طور که مشاهده می‌شود، پدیده محوری، سیاست‌گذاری مقابله با بحران است که محقق این مقوله را همان طرح به‌وجود آمده در نظر گرفته است. با توجه به اینکه در تحقیق حاضر، حکمرانی مشارکتی مدیریت بحران و بروس کرونا در کسب و کارهای کوچک و متوسط ورزشی بررسی شده است، پس از گردآوری اطلاعات و تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده، سیاست‌گذاری مقابله با بحران به‌عنوان محور اصلی در نظر گرفته شد. رابطه علی عبارت است از اینکه دولت الکترونیک موجب ایجاد و توسعه پدیده محوری می‌شود؛ از این‌رو مقوله دولت الکترونیک به‌عنوان شرایط علی در نظر گرفته شد. راهبردها شامل راهبردهای جبرانی و رویکردهای سیستمی هستند. پیامدها نیز حکمرانی بحران در نظر گرفته شد.

بحث و نتیجه‌گیری

به‌طور کلی نتایج پژوهش حاضر، حاکمیت مشارکتی را به‌عنوان راه‌حلی برای کنترل بحران کرونا پیشنهاد می‌کند که با پژوهش طالبی‌نیا (۲۰۱۵) همسوست. آسیب واقعی یا احتمالی بحران بسیار زیاد است و حتی می‌تواند بقا را تهدید کند. در چنین شرایطی، سازمان‌ها یا کسب و کارهای درگیر نمی‌توانند فوری و به‌تنهایی آن را به پایان برسانند (سپریل، ۲۰۰۳، ۳۴۹). مشارکت عمومی می‌تواند یکی از ابزارهای مهم در فرایند حاکمیت برای گذر از بحران‌های عمومی باشد و برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران می‌توانند از این نیروی بالقوه و عظیم برای تحقق نیازهای واقعی مردم و کنترل و رفع بحران‌ها به نحو مطلوب بهره‌مند شوند. دولت‌ها و نهادهای مرتبط با آن‌ها معمولاً در چنین بحران‌هایی راهنمایی‌ها و پروتکل‌هایی را که مربوط به

بهداشت، سلامتی و ایمنی است، ارائه می‌دهند و سازمان‌های ورزشی، فدراسیون‌ها، باشگاه‌ها و کسب‌وکارهای ورزشی را به اعمال آن‌ها ملزم می‌کنند؛ اما تنها با الزامات یک‌طرفه و بدون همکاری، هماهنگی و حمایت همه بخش‌ها مشکل برطرف نخواهد شد. این پژوهش همسو با مطالعه باس^۱ و همکاران (۲۰۲۰، ۱)، مشارکت همه ذی‌نفعان و همکاری آن‌ها به‌عنوان یک تیم را راه‌حلی برای رسیدگی به چالش‌های فعلی و تسهیل رویدادهای ورزشی لذت‌بخش و ایمن آینده می‌داند و حاکمیت مشارکتی را به‌عنوان بخشی از راه‌حل معرفی می‌کند.

نتایج این پژوهش نشان داد، یکی از عوامل مؤثر بر حکمرانی مشارکتی، مدیریت بحران ویروس کرونا در کسب‌وکارهای ورزشی دولت الکترونیک است که با نتایج پژوهش شیلیبری و همکاران (۲۰۱۶) همسوست. دولت الکترونیک یکی از پدیده‌های مهم است که از به‌کارگرفتن فناوری اطاعات و ارتباطات تحت شبکه وب حاصل می‌شود و هدف آن، ارائه خدمات مستقیم به شهروندان و بخش‌های تجاری و سایر بخش‌ها در یک کشور است که پیاده‌سازی آن موجب ایجاد تحولات عمیقی در سبک زندگی و نحوه اداره کشورها می‌شود (سعیدی و همکاران، ۲۰۱۵، ۱۰). براخاص و همکاران (۲۰۲۱، ۲۹۷) مدیریت کسب‌وکارهای ورزشی را در شرایط بحران، نیازمند نوآوری مبتنی بر فناوری می‌دانند. با گذشت زمان، پژوهش‌هایی که به‌کارگیری فناوری اطلاعات در سازمان‌ها و به‌خصوص سازمان‌های ورزشی را بررسی کرده‌اند، بهبود عملکرد (کولیس^۲، ۱۹۹۸، ۶۷)، کاهش هزینه به‌دست‌آوردن، تجزیه و تحلیل اطلاعات و ایجاد تحول و پیشرفت در سازمان‌های ورزشی (محمدمدی و همکاران، ۲۰۱۷، ۱) را گزارش کرده‌اند. همچنین فراهم کردن امکانات و زیرساخت‌های الکترونیک باعث می‌شود کارها سریع‌تر و ساده‌تر انجام شود؛ بنابراین، این موارد هنگام وقایع و بروز بحران‌هایی مانند کوید-۱۹ می‌توانند بسیار کمک‌کننده، تسهیل‌کننده و به‌طور کلی اثرگذار باشند. نتایج این پژوهش همسو با نتایج مطالعات شیلیبری و همکاران (۲۰۱۶) و فراهانی و همکاران (۲۰۱۸) نشان می‌دهد که دولت الکترونیک قادر است با ایجاد سند راهبردی حکمرانی خوب الکترونیک و با به‌کارگیری اطلاعاتی و فناوری خود هنگام بروز بحران‌هایی مثل همه‌گیری کوید-۱۹، بخش‌های مختلف جامعه از جمله بخش ورزش و امور مربوط به آن را فعال نگه دارد و با به‌روزرسانی و توسعه زیرساخت‌ها و امکانات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری درون‌سازمانی و برون‌سازمانی، توان خود را برای مقابله با بحران بهبود دهد. همراه با افزایش پیچیدگی سازمان‌ها و توان تولیدی آن‌ها، سازمان‌ها مجبورند توان رویارویی با بحران‌های مختلف را نیز در خود افزایش دهند (ورهوون^۳ و همکاران، ۲۰۱۴، ۱۰۷)؛ بنابراین دولت باید به طراحی و ایجاد مکانیسم‌هایی بپردازد که به نحو مطلوب عوامل مربوط به دولت الکترونیک را در مقابله با بحران‌هایی مثل همه‌گیری کوید-۱۹، شناسایی، اصلاح و مهیا کرده و برای احیای دوباره ورزش و کسب‌وکارهای مربوط به آن، فرصت‌هایی را فراهم کند.

مشارکت مردمی در قالب سازمان‌های مردم‌نهاد یکی دیگر از عوامل مؤثر بر حکمرانی مشارکتی مدیریت بحران ویروس کرونا در کسب‌وکارهای ورزشی است که با نتایج پژوهش جاروندی (۲۰۱۱) همسوست. به نظر می‌رسد که همکاری تمام سازمان‌های دولتی و غیردولتی برای جلوگیری از آسیب‌ها و کاهش آن‌ها هنگام بروز بلایا و بحران‌ها لازم و ضروری است. بسیاری از کارشناسان نیز معتقدند که در زمان وقوع بحران‌های بزرگ، دولت توانایی ندارد که به‌تنهایی تمام آسیب‌ها را کنترل کند و موفق شود؛ بنابراین مشارکت مردمی را به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مباحث در حوزه اجتماعی و از جمله ورزشی مطرح می‌کنند.

-
1. Bas
 2. Collis
 3. Verhoeven

مشارکت‌های مردمی را غالباً به صورت ان‌جی‌ا‌هایی برنامه‌ریزی و سازمان‌دهی می‌کنند که هدفمند باشند تا بازدهی و اثرگذاری بهتر و بیشتری داشته باشد؛ به بیانی دیگر، چرخه مدیریت بحران بر محور حاکمیت مشارکتی مردم‌نهاد بهتر می‌چرخد. این مشارکت‌های داوطلبانه در حوزه‌های گوناگونی مثل زنان، کودکان و اعتیاد به صورت هدفمند انجام می‌شوند. نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که می‌توان از نتایج چنین مشارکتی در حوزه ورزش و کسب و کارهای ورزشی به خصوص در زمان بروز بحران‌هایی مانند همه‌گیری کرونا بهره‌مند شد. نتایج پژوهش ساعی و کبیری (۲۰۱۲، ۶۳) نقش سرمایه اجتماعی را به‌عنوان یک ابزار مهم در توسعه حکمرانی مشارکتی تأیید می‌کند. همسو با این نتایج، این پژوهش نیز نقش این عامل را در حوزه ورزش تأیید کرده و بر آن تأکید می‌کند. سرمایه اجتماعی باعث می‌شود افراد در اقدامات داوطلبانه مشارکت کنند و با میل و رغبت در پی منافع جمعی جامعه حرکت کنند و نقش آن در فرایند پیشرفت و توسعه پایدار تسهیل‌کننده خواهد بود. اگرچه این مفهوم همواره می‌تواند در راستای پیشبرد بسیاری از اهداف و حرکت به سوی جامعه آرمانی مهم باشد، در مواقع بحران یکی از حیاتی‌ترین مفاهیمی است که می‌تواند ضامن بازگشت به شرایط عادی و خروج از بحران باشد. شرایط بحرانی از موقعیت‌هایی است که می‌توان عمق و گستره سرمایه اجتماعی جوامع و قدرت بازتولید آن را سنجید. در ایجاد سرمایه اجتماعی یا به عبارتی تبدیل سرمایه‌های انسانی به سرمایه‌های اجتماعی، دولت‌ها دارای بیشترین قابلیت هستند. آموزش و پرورش و مراکز آموزشی نقش مهمی در این باره ایفا می‌کنند؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود، در این زمینه برنامه‌ریزی و بسترسازی لازم صورت گیرد؛ زیرا این عامل می‌تواند توانایی و عملکرد مدیریت را به‌خصوص در وضعیت‌های بحرانی مثل شیوع کرونا افزایش دهد.

در ارتباط با نحوه سیاست‌گذاری مقابله با بحران به‌عنوان یک عامل شناسایی‌شده مؤثر در این پژوهش می‌توان گفت، در چنین شرایطی سیاست‌گذاری‌ها و روندهای حکمرانی باید عادات رفتاری گذشته را تغییر دهند، ارزش‌های عمومی را متناسب با شرایط موجود رتبه‌بندی کنند و اولویت‌ها و چرایی انتخاب آن‌ها را شفاف و دقیق در اختیار مردم قرار دهند. سیاست‌گذاری در شرایط بحران بسیار دشوار است؛ زیرا بازیگران بسیاری در سطوح و بخش‌های مختلف حاکمیت دخیل هستند. این بحران ماهیتی چندگانه دارد که علاوه بر بخش پزشکی بخش‌های دیگر مانند اقتصاد و نظام اجتماعی-روانی جامعه را نیز درگیر کرده است؛ بنابراین سیاست‌گذاری‌ها برای کنترل و بهبود اوضاع نباید محدود به شاخه‌های پزشکی شود؛ بلکه باید بخش‌های دیگر از جمله اقتصاد، روان‌شناسی، دیپلماسی، آمار و ... را نیز دخیل کند و با به‌کارگیری یک تیم مطالعاتی به‌روز و حرفه‌ای سیاست‌های لازم برای کنترل اوضاع را اتخاذ و اجرا کند. این پژوهش همسو با نتایج پژوهش ساپریل (۲۰۰۳)، ضمن تأکید بر الزامی بودن مدیریت بحران، بر جهت‌گیری سیاست‌ها در راستای هماهنگی تمام بخش‌ها در زیر یک چتر حمایتی به اسم حکمرانی مشارکتی مدیریت بحران صحنه می‌گذارد. سازمان‌دهی ساختارها و منابع برای عملیاتی‌سازی تصمیمات راهبردی با استفاده از پایگاه اطلاعاتی دقیق و ارزیابی مستمر سیاست‌ها و نظارت بر اقدامات، از اختیارات مدیریت بحران در حکمرانی مشارکتی است. با در اختیار داشتن بخش‌هایی از جورچین مقابله با بحران که در اختیار دیگران نیست، مدیریت مشارکتی بحران می‌تواند پس از اتخاذ سیاست‌های کنترلی برای جلوگیری از شیوع بیماری و توسعه نظام سلامت، به‌عنوان نخستین و اصلی‌ترین پاسخ، انواع سیاست‌های انبساطی مالی و پولی نظیر پرداخت‌های حمایتی به کسب‌وکارهای آسیب‌دیده و تزریق اعتبار و نقدینگی برای تحریک تقاضا و حفظ تولید و کاهش نرخ بهره بانکی به‌منظور کمک و ترمیم کسب‌وکارهای ورزشی آسیب‌دیده را اتخاذ نماید.

یکی از مواردی که در بحث حکمرانی خوب مطرح است، واگذاری امور به مردم و دادن اختیارات به آن‌ها و اجازه مشارکت عمومی در تصمیماتی است که دولت اتخاذ می‌کند. لازمه این امر، حمایت رسانه‌هایی است که به اهداف توسعه متعهد هستند؛ به عبارت دیگر، در این نوع حکمرانی رسانه‌ها از مسئولیت اجتماعی که در قبال جامعه مدنی دارند، غافل نیستند (دیندار فرکوش، ۲۰۱۱، ۱۷۱). تعجیل یا تأخیر در اطلاع‌رسانی، بی‌نظمی و نبود دقت در ارائه اطلاعات درست به‌خصوص در مواقع بحرانی، نه تنها کمکی به پیشگیری یا کنترل بحران نمی‌کند، بلکه اوضاع را به هم ریخته‌تر، پیچیده‌تر و بدتر می‌کند؛ بنابراین رسالت رسانه در این زمینه، حساس و تعیین‌کننده است. نقش رسانه‌ها در بحران‌هایی مانند بحران کرونا مانند نقش پزشک بر بالین بیمار است. آن‌ها باید اطلاع‌رسانی کرده و با آگاهی‌رسانی دقیق جامعه را هوشیار کنند و هر جایی که لازم باشد، در میدان حاضر باشند. رسانه‌ها در زمان بحران، چشم‌های جامعه هستند که باید بیدار و هوشیار باشند و با اطلاع‌رسانی مستند، دقیق و به‌موقع شهروندان را از خطرات و آسیب‌ها مطلع کرده، با ترسیم فضایی درست و مناسب درک درستی از بحران را برای عموم ایجاد کنند و در ایجاد بسیج عمومی برای کنترل بحران میدان‌دار باشند؛ بنابراین یافته‌های این پژوهش بر دسترسی به اطلاعات، شفافیت، همکاری و حمایت رسانه‌ها تأکید می‌کند که با نتایج پژوهش‌های لام (۲۰۱۴) و دیندار فرکوش (۲۰۱۱) همسوست. رسانه‌ها می‌توانند در مدیریت شرایط پیش‌آمده خیلی مؤثر باشند. رسانه‌ها می‌توانند با رسوخ در روح و روان اجتماع، موجی از شادی ایجاد کنند و با تزریق امید در جامعه، اثرات روانی و حتی اجتماعی بحران را کاهش دهند. ارتقای سواد رسانه‌ای میان مردم، مسئولان و رسانه باعث می‌شود که جامعه تحت‌تأثیر اخبار جعلی و شایعات قرار نگیرد و از رد و بدل کردن اخبار جعلی که باعث تشویش افکار عمومی می‌شود، جلوگیری شود. معمولاً هنگام بروز بحران‌هایی مانند کرونا که مشکلاتی زیادی را به وجود می‌آورد، حس همدلی و اتحاد مردم بیشتر می‌شود و مسئولیت‌همگانی سنگین‌تر شده و ضرورت مشارکت برای حل مسئله بیشتر می‌شود. رسانه‌ها می‌توانند در جریان این همدلی‌ها و اتحادها به‌درستی نقش‌آفرینی کرده و این مشارکت‌ها را بیشتر و منسجم‌تر کنند. در مجموع، بزرگ‌ترین چالش‌ها از سوی رسانه و با رسانه تاحدودی رفع‌شدنی است و رسانه‌ها می‌توانند یکی از عوامل اثرگذار و کارآمد در عرصه‌های گوناگون جامعه و از جمله ورزش باشند و در مواقع بحرانی اهرمی ارزشمند برای حفظ، پویایی، توسعه و ارتقای کسب‌وکارهای ورزشی باشند و نقش حمایتی خود را به‌خوبی ایفا کنند. همسو با نتایج پژوهش رحیمی و لک (۲۰۱۸) که بر مدیریت یکپارچه و علمی بحران تأکید می‌کنند، نتایج این پژوهش رویکرد سیستمی را بر حکمرانی مشارکتی مدیریت بحران ویروس کرونا در کسب‌وکارهای ورزشی مؤثر می‌داند. امروز، جهان با مجموعه‌ای از مشکلات مواجه است که قابل‌پیش‌بینی نیستند و مشخصه اصلی آن‌ها کاهش کیفیت در زندگی مردم است. هشدارها و بحران‌ها زیادی در سالیان اخیر باعث شده است که انسان به‌سمت روش‌ها و الگوهای پایدارتری از زندگی پیش برود (زند رضوی و همکاران، ۲۰۱۸، ۴۴). مفاهیم مبتنی بر مدیریت، چارچوبی برای پاسخ‌گویی مؤثر و به‌موقع به موارد اضطراری از جمله موارد غیرمعمول و غیرمنتظره، فراهم می‌کنند (تاگاریو و راتچو، ۲۰۲۰، ۱۲). تفکر و رویکرد سیستمی می‌تواند پاسخی مؤثر و روشی کارآمد برای کنترل بحران و گذر از آن باشد.

نتایج این پژوهش حاکی از آن است که راهکارهای مدیریتی و راهبردهای جبرانی بر حکمرانی مشارکتی مدیریت بحران ویروس کرونا در کسب‌وکارهای ورزشی مؤثر است که با پژوهش محمد شفیع (۲۰۱۵) همخوان است. همه‌گیری بیماری کرونا تأثیرات اقتصادی مخربی را بر کسب‌وکارهای ورزشی تحمیل کرده، آن‌ها را با چالش‌ها و پیامدهای جدی مواجه کرده و

در بسیاری اوقات گرفتار موج تعطیلی ناشی از کرونا کرده است؛ بنابراین پیکر کرونازده ورزش کشور امروز نیازمند نسخه حمایتی و تقویتی است؛ موضوعی که شاید تاکنون از سوی متولیان امر برای باشگاه‌داران یعنی پیام‌آوران و سفیران تندرستی و نشاط اجتماعی مدنظر قرار نگرفته است. با توجه به نتایج پژوهش، ارائه بسته‌های حمایتی و تسهیلات نقدی و غیرنقدی دولت به‌منظور جبران تعطیلی اماکن و تأسیسات ورزشی کشور و بیکاری تعداد بسیار زیادی از جوانان شاغل در باشگاه‌ها و بخش‌های مختلف ورزشی، از جمله راهبردهای جبرانی است که می‌تواند در دستور کار دولت قرار گیرد. همچنین پرداخت بیمه بیکاری به بیمه‌شدگان ورزشی شاغل در باشگاه‌های ورزشی از دیگر اقداماتی است که می‌تواند بسیار مفید و مؤثر باشد. بخشش، تخفیف یا تعویق اجاره‌بها و قبوض آب و برق و گاز اماکن ورزشی و تمدید قراردادهای بدون افزایش نرخ اجاره‌بها، راهکار کاربردی و پیشنهادی دیگری است که از سوی کارشناسان مطرح است. تولید و پخش برنامه‌های ورزش در خانه و همچنین تولید محتوا و آموزش برخی از رشته‌های ورزشی سرگرم‌کننده مانند شطرنج از سمت صدا و سیما نیز می‌تواند تا اندازه‌ای به حفظ ارتباط ورزش و مخاطبان کمک کند. باشگاه‌های ورزشی هم می‌توانند برنامه‌های آموزشی و تمرینی خود را در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی ارائه کرده و ارتباط خود را با مشتریان باشگاه حفظ کنند یا حتی می‌توانند بخشی از لوازم باشگاه را که قابلیت حمل و جابه‌جایی دارند مانند کش‌های تناسب اندام، طناب‌ها و وزنه‌ها را برای استفاده به‌صورت امانت در اختیار اعضای خود قرار دهند یا حتی به آن‌ها اجاره دهند.

در رویارویی با بحران‌هایی مثل کرونا، نقش سیاست‌گذاران در سطوح محلی و ملی بسیار مهم است؛ یعنی برنامه‌های کنترل، توقف و پیشگیری از بحران باید در سیستمی هماهنگ اجرا شود. این الگوی نوظهور در ورزش از طریق مشارکت همه ذی‌نفعان به دست می‌آید و با اجرای برنامه‌ها تحت حاکمیتی واحد تحقق می‌یابد. پژوهشگران همواره در پی شناخت حکمرانی ورزشی و چگونگی تحقق آن بوده‌اند. بلانکو^۱ (۲۰۱۷، ۱۰۵) حکمرانی ورزشی را نوعی برنامه‌ریزی، مانور، تسهیل و بسیج مجموعه‌ای از استعدادها، منابع، رویکردها و فرایندها در پیوستاری بسیار وسیع‌تر، کامل‌تر و گسترده‌تر از بازیگران، عوامل و ذی‌نفعان ورزشی در بخش‌های مختلف جامعه می‌داند. این پیش‌فرض تعامل سیاست‌گذاران و مجریان سیاست در حوزه ورزش در تعیین موفقیت در ورزش، نه تنها به‌صورت فردی یا محلی، بلکه مهم‌تر از آن در سطح جمعی و ملی است که در مواقع بحران نیز معنی پیدا می‌کند. تمامی بخش‌های دولتی، خصوصی و مردمی باید با هم همکاری همه‌جانبه داشته باشند و بین آن‌ها شفافیت اطلاعات وجود داشته باشد تا فعالیت‌های اضطراری با تعاملات این سه بخش به‌صورت کارآمد اداره شود. پژوهش حاضر نشان داد که تحت حاکمیت بحران، فعالیت نهادها باید طوری تنظیم شود که از منابع خود به‌طور مؤثر و کارآمد استفاده کنند. این یافته با پژوهش زندرضوی و همکاران (۲۰۱۸) همسوست. همچنین فراهم آوردن زمینه ظهور نظرات متفاوت در عرصه‌های مختلف سیاسی باعث می‌شود تا دستگاه‌های اجرایی در قبال فعالیت‌های خود پاسخگو باشند و دچار انحراف نشوند. سوءمدیریت در بخش ورزش، به‌ویژه در شرایط بحرانی می‌تواند به بدنه ورزشی کشور آسیب‌های جبران‌ناپذیری وارد کند. صاحبان باشگاه‌ها و کسب‌وکارهای ورزشی بر این عقیده‌اند که دولت راهکار دقیق و مشخصی برای مقابله با بحران کرونا نداشته است (ریزوندی و همکاران، ۲۰۲۰، ۵۶) و وضعیت حاکم چشم‌انداز روشنی را برای آینده آن‌ها ترسیم نمی‌کند. پیامد چنین غفلتی علاوه بر از دست دادن شغل و درآمد، از بین رفتن نهاد آموزشی پویا در جامعه است. تصمیم‌گیری به‌موقع و سرعت عمل می‌تواند به دوام باشگاه‌ها و تاب‌آوری و ماندگاری کسب‌وکارهای ورزشی کمک شایانی کند و از اتلاف منابع و

1. Blanco

خسارات ناشی از بحران بکاهد. وجود سیستم حمایتی و حاکمیت مشارکتی می‌تواند نقش تسهیل‌گر داشته باشد، از هدررفتن نیروهای فعال جلوگیری کرده و کسب‌وکارهای ورزشی را در مقابله با بحران کرونا مقاوم‌تر و توانمندتر کند.

در بحران کرونا تقاضا و به تبع آن عرضه نیز کاهش و آسیب دیده است. با کاهش سهم ورزش در سبد مصرفی خانواده، کسب‌وکارهای ورزشی نیز رونق خود را از دست داده‌اند و با کساد مواجه شده‌اند که برای جلوگیری از تعطیلی دائم آن‌ها، حمایت‌های همه‌جانبه لازم و ضروری است. دولت می‌تواند با فراهم کردن برخی از زیرساخت‌ها و مکانسیم‌ها و عوامل مؤثر مثل دولت الکترونیک یا اصلاح و به‌روزرسانی آن‌ها و به‌نوعی با ایجاد سند راهبردی حکمرانی خوب الکترونیک در زمان بحران، عاملی اصلی در بهبود شرایط محسوب شود؛ البته برای عملکرد مؤثرتر، دولت و سازمان‌های ورزشی نیاز به حمایت و مشارکت تمام بخش‌ها از جمله بخش خصوصی و سازمان‌های مردم‌نهاد دارند. سازمان‌دهی و همراه کردن آن‌ها می‌تواند توان مدیریت بحران را افزایش دهد و بازگشت کسب‌وکارهای ورزشی به حالت عادی را تسهیل کند. طبیعی است که کار و تحقق اهداف در چنین بستری امکان‌پذیرتر است، اما سازمان‌های ورزشی چه در حال حاضر و چه در آینده به سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌هایی برای مدیریت بحران نیاز دارند. این برنامه‌ها با مشخص کردن تمام ذی‌نفعان و وظایف و مأموریت‌های آنان از طریق ارزیابی‌های مطالعاتی کارشناسان خبره، نقشه راهی را برای پیشبرد اهداف فراهم می‌آورند. آنچه باید در این راستا مدنظر قرار گیرد، تخصیص بهتر منابع حمایتی و ارائه تشویق‌ها و تسهیلات به‌موقع و بجا است تا کسب‌وکارها بتوانند تاب‌آوری بیشتری در برابر بحران از خود نشان دهند. وجود توافق جمعی، همکاری، همبستگی و همسویی بین بخش‌های مختلف و در برخی موارد تفویض اختیار به بخش‌های دیگر، از نتایج راهبردی پژوهش برای مدیریت مشارکتی بحران است و آنچه در تصمیم‌گیری در مقابله با بحران کرونا باید مدنظر قرار گیرد، اتخاذ رویکردی سیستمی به مدیریت و برنامه‌ریزی است تا از وارد آمدن خسارات بیشتر جلوگیری شود. در چنین مدیریتی فعالیت‌ها به شکلی کارآمد انجام می‌شوند که پاسخ‌گویی و شفافیت از مشخصه‌های آن‌ها است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که پیامد این عوامل و فعالیت‌ها می‌تواند بازگشت کسب‌وکارهای ورزشی به ریل اصلی خود و حرکت به سمت توسعه پایدار باشد؛ بنابراین ایجاد توافق جمعی بخش‌های دولت، بخش خصوصی و سازمان‌های مردم‌نهاد، ارائه مشوق‌هایی از سوی دولت، اصلاح قوانین سازمان‌های مردم‌نهاد در زمان بحران، ارتقای سواد رسانه‌ای، اطلاع‌رسانی و پاسخ‌گویی دستگاه‌های اجرایی در قبال فعالیت‌های خود، از پیشنهادهای کاربردی پژوهش است.

تشکر و قدردانی

نویسندگان مقاله بر خود لازم می‌دانند از همه افرادی که در انجام دادن پژوهش محققان را همراهی کردند، تشکر و قدردانی کنند.

References

1. Ahmadi, B., Yuosefi, B., Eydi, H. (2018). Good governance in sport: The role of social capital in promoting it. *Research on Educational Sport*, 6(14), 301-326. (in Persian).
2. Bas, D., Martin, M., Pollack, C., & Venne, R. (2020). The impact of COVID-19 on sport, physical activity and well-being and its effects on social development. United Nations, Department of Economic and Social Affairs Social Inclusion, 1-4. Available at: un.org/development/desa/dspd/2020/05/covid-19-sport/
3. Bebchuk, L., Cohen, A., & Wang, C. (2013). Learning and the disappearing association between governance and returns. *Journal of Financial Economics*, 108, 323-348.
4. Blanco, D. V. (2017). Sports governance: Issues, challenges and perspectives. *Asia-Pacific Social Science Review*, 17(1), 105-111.

5. Brakhas, H., Boroumand, M., Dastoom, S., & Bozorgpour, B. (2021). Business management in crisis period: Factors, challenges and strategies (Study of the sports industry in record conditions caused by Coronavirus). *Sport Management Studies*, 13(66), 297-326.
6. Creswell, J. W. (2005). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research* (2nd ed.). New York: Prentice Hall.
7. Collis, B. (1998). Building evaluation of collaborative learning into a WWW-based course: Pedagogical and technical experiences. *Indian Journal of Open Learning*, 7(1), 67-78.
8. Dindar Farkoush, B. (2011). Investigating the effect of media ethics indicators on good governance from the perspective of professors of Islamic Azad universities in Tabriz region. *Media Studies*, 6(4), 183-169. (in Persian).
9. Farahani, A., Keshavarz, L., & Marvi Esfahani, N. (2018). An analysis of factors causing crisis in sport for all. *New Trends in Sport Management*, 6(21), 51-67. (in Persian).
10. Fisher, F. (2012). Participatory governance: From theory to practice. *The Oxford Handbook of Governance*. DOI: 10.1093/oxfordhb/9780199560530.013.0032
11. Futterman, M., Draper, K., Belson, K., & Blinder, A. (2020). The financial blow of the coronavirus on sports. *The New York Times*. Available at: <https://www.nytimes.com/2020/03/14/sports/sports-coronavirus-impact.html>.
12. Haeri, V. (2020). Local investigations in the midst of global crisis right to the city and the role of centers for social support and neighborhood crisis management in preventing the spread of coronavirus diseases. *Social Impact Assessment*, 1(2), 255-281. (in Persian).
13. Haghgoo, J., & Soleymani, Gh. (2020). How did the Iranian state media deal with the Corona crisis?. *Research Letter of Political Science*, 15(4), 73-96. (in Persian).
14. Hammami, A., Harrabi, B., Mohr, M., & Krusturp, P. (2020). Physical activity and coronavirus disease 2019 (COVID-19): Specific recommendations for home-based physical training. *Managing Sport and Leisure*, 1, 1-7.
15. Kardos, M. (2012). The reflection of good governance in sustainable development Strategies. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 58, 1166-1173.
16. Khastar, H. (2009). A method for calculating coding reliability in qualitative research interviews. *Methodology of Social Sciences and Humanities*, 15(58), 161-174.
17. Lam, E. T. C. (2014). The roles of governance in sport organizations. *Journal of Power, Politics & Governance*, 2(2), 19-31.
18. Lee, J. (2001). *A grounded theory: Integration and internalization in ERP adoption and use* (Unpublished doctoral dissertation). University of Nebraska, In Proquest UMI Database.
19. Mohammadi, S., Esmaili, N., & Salehi, N. (2017). The evaluation of situation of information technology literacy in sport organization. *Sport Management Studies*, 8(40), 97-112. (in Persian).
20. Mohammad Shafiee, M., & Mohammad Shafiee, A. (2015). Crisis and its management solutions. Paper presented at the 2nd International Conference on Research in Science and Technology, Turkey-Istanbul. (in Persian).
21. Morrison, E. R., & Saavedra, A. C. (2020). Bankruptcy's role in the COVID-19 crisis, law in the time of COVID-19. *Columbia Law & Economics Working Paper*, No. 624.
22. Ozili, P., & Arun, T. (2020). Spillover of COVID-19: Impact on the global economy. *Electronic Journal*, 1, 1-27.
23. Ponisa, S., & Ntalla, A. (2016). Crisis management practices and approaches: Insights from major supply chain crises. *Procedia Economics and Finance*, 39, 668 – 673.
24. Rahimi, M., & Lak, A. D. (2018). Investigation and role of systemic approach in crisis management (Case study of Tehran Region 2 Municipality). Paper presented at the International Conference on Civil Engineering, Architecture and Urban Development Management in Iran, Tehran, Maragheh University of Technology in collaboration with Tabriz University - Shahid Madani University of Azerbaijan. (in Persian).

25. Rizvandi, A., Afroozeh, M. S., & Jalilvand, M. (2020). Examining the challenges of sport business in COVID-19 virus period and outlining solutions. *Sport Management Studies*, 12 (61), 265-288. (in Persian).
26. Saei, A., & Kabiri, A. (2012). Social capital and good governance: Fuzzy comparative analysis between the country from 2000 to 2008. *Journal of Social Problems of Iran*, 2(2), 63-94. (in Persian).
27. Sajjadi, N., Sedighi, A., Roshanzamir, M., & Eskandari, S. (2021). The impact of corona virus on sports economy. *Cultural- Social studies of Olympic*, 2(5), 7-29. (in Persian).
28. Sapriel, C. (2003). Effective crisis management: Tools and best practice for the new millennium. *Journal of Communication Management*, 7(4), 348-355.
29. Seidi, M., Sohrabi, R., & Feizollahi, S. (2015). Development of e-government and its role in promoting the administrative health system. *International Conference on Modern research in Management and Industrial Engineering*, 1, 1-12.
30. Shilbury, D., Oboyle, I., & Ferkins, I. (2016). Towards a research agenda in collaborative sport governance. *Sport Management Review*, 19(5), 479-491.
31. Smith, A. C. T. (2014). Introduction to sport marketing. (S. HasaniMoghadam, M. Jafarpoor, M. R. BeheshtiZavareh, Trans). Tehran: Sport Sciences Research Institute. (Original work published 2014). (in Persian).
32. Tagarev, T., Ratchev, V. A. (2020). Taxonomy of crisis management functions. *Sustainability*, 12(5147), 1-32.
33. Talebi Nia, M. (2015). Participatory governance and control of the Zayandehrud land crisis. Paper presented at the Second National Conference on Water, Human and Land, Isfahan, Isfahan Tourism Development Company. (in Persian).
34. United Nation. (2020). The impact of COVID-19 on sport, physical activity and well-being and its effects on social development. Available at: <https://www.un.org/development/desa/dspd/2020/05/covid-19-sport/> (Accessed 5 June 2020).
35. Verhoeven, P., Tench, R., Zeffass, A., Moreno, A., & Verčič, D. (2014). Crisis? What crisis?: How European professionals handle crises and crisis communication. *Public Relations Review*, 40(1), 107-109.
36. Zand Razavi, B., Khaniki, H., Nasrollahi, A., & Boostani, D. (2018). Meaning reconstruction of participatory water governance: A qualitative review of group communication of groundwater beneficiaries of Rafsanjan plain. *Journal of Iranian Social Studies*, 12(4), 44-66. (in Persian).

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 رتال جامع علوم انسانی